

Říká jeden můj kamarád, že skupina neexistuje, dokud nevydá desku. Nevím, mám pocit, že znám dost kapel, které vydaly několik cédéček a stejně na svých patnáct minut slávy čekají. A taky naštěstí vím o skupinách, které mají už dávno před vydáním své prvotiny velmi početné řady příznivců nejen v místě svého působení.

Pražská kapela Jauvajs vydala svoji desku Jabka v zimě u vydavatelství Arco Iris, ale na první pohled se jedná o desku dělanou pěkně podomácku. Obal i cédéčko samotné vypadají jako omalovánka - kdo ví, u kterého dětského stolu byl za pomoci nějakého člena kapely doděláván. Hodně dám na to, jak na mě deska celkově zapůsobí - od této jsem od první chvíle očekávala hudbu, která se bude hodit pro teplo domova někdy navečer, v pošmourném podzimním počasí. A tak jsem si s poslechem počkala na jeden takový den - a nestačila jsem se divit.

Nevím proč, ale kapely hrající irskou hudbu ve mně vyvolávají pocit posezení v hospodě. Jen jsem vložila cédéčko do přehrávače, už jsem si představila onu zrzavou holku roznášející pivo, o které se zpívá hned na úvod (Krčma). Po chvíli mi došlo, že k Irsku patří nejen hospody s temnými zákoutími, ale taky moře a věčná touha po dálkách. Ani na tohle Jauvajs nezapomíná, do vln oceánu dopadnete záhy (Člun). Na "vodní témata" se ostatně dostane i později (Plavčík, Balada o dívce utopené). Při poslechu Člunu, ale i později, mě zaujala citlivá flétna kapelníka Jakuba Linharta - příjemně se poslouchá, je nevťiravá, ale přitom naprosto dotváří atmosféru skladeb. Velmi případné, i když velmi překvapivé, je podle mého názoru použití harmoniky

(Krčma, Plavčík, Čarodějka, Zemědělec) - co jsem to psala o té hospodské atmosféře? Ale tady je harmonika naprosto na místě, skvěle zapadá a dodává písničkám odpich a ve výrazu je velmi obohacuje. Naopak překvapivě je malé zapojení bodhranu, vlastně se mi bořila představa toho, že k irské muzice patří neodmyslitelně, stejně jako harfa. Jana Maternová na něj hraje decentně, nenápadně, jeho úder se v písních objevují a zase mizí velmi nenápadně. Milovníci všeho irského a hledači "keltských kořenů" se mnou asi nebudou souhlasit, ale irská hudba už má u nás svůj zenit za sebou. Doba, kdy fungovalo několik desítek kapel s podobnou náplní, je za námi, a tak kapela, která chce zůstat u podobně laděných skladeb, by měla umět přijít s něčím novým. V případě skupiny Jauvajs jsou to bezesporu, kromě použití harmoniky, texty. Do vlastních písní i pretextovaných tradicionálů se podařilo Jakubovi Linhartovi i Jane Maternové dostat dostatek humoru a nadsázky, např. píseň Zemědělec začíná velkou touhou po Irsku a hospodaření tam a končí u znechucení z deště a muziky - oblouk, který, vtěsnán do necelých dvou minut skladby, působí velice svěže. Věci jsou pojmenovávány jednoduše a jasně, nic se netváří lépe ani hůře - život je prostě barevný a velký kus jeho barevnosti se dostal i do Jablek v zimě.

Kromě českých skladeb se objevují i dva "profláknuté" a už tisíckrát interpretované traditionals - Greensleeves a Shenandoah. Jsou provedeny pěkně pietně, nic nového pod sluncem, jen snad - možná je lepší pouštět se do angličtiny až ve chvíli, kdy zní aspoň trošku anglicky. Jauvajs má na to, aby dobře provedl své české kousky, ty v řeči Ostrovanů kapelu zbytečně shazují. Zvláště také zní ženský vokál (nevím, zda Jany Maternové nebo Pavly Čujanové - na bookletu není rozlišeno) při vyšších tónech; je v něm cítit jakási nejistota, tápání. A snad ještě - deska končí dřív, než začne - tenhle pocit jsem měla napoprvé. 34 minut hudby je dobrý základ - copak asi předvedou Jauvajs příště.

Nakonec musím dodat - až si budete chtít tuhle desku pořádně vychutnat a pochopit, kam vlastně patří, zkuste si ji, pokud budete mít možnost, poslechnout v brzkém odpolední, na podzim, s výhledem na rozlehlou anglickou krajinu. Já to vyzkoušela - a slyšela jsem právě to, co jsem napsala - to dobré i méně dobré. Držím všem v Jauvajsu palce, aby další počín byl vhodný třeba do irského léta nebo českého jara, třeba kamkoliv, ale hlavně aby byl přinejmenším tak dobrý jako Jabka v zimě.

Jauvajs: Jabka v zimě (34:00)
vydalo nakladatelství Arco Iris (2002)